Quickscan flora en fauna
Paarloweg 3 Sint Odiliënberg

IBAN : NL33.RABO.0302.6862.15
KvK : 81506058
BTW : NL862119169B01

Adres : Kasteel Aldengoorstraat 7B
6222 WH Maastricht
Tel. : +31 (0) 6 1088 5330

www.eco-planning.nl
info@eco-planning.nl

Quickscan flora en fauna Paarloweg 3 Sint Odiliënberg

Colofon

Rapportnummer	:	23RQ009
Versie	:	V05 - definitief
Datum	:	26 mei 2023
Projectnummer	:	P253
Opdrachtgever	:	Stichting Maharishi Vedic University
Contactpersoon	:	[redacted]
Auteur	:	[redacted]
Wijze van citeren	:	[redacted] (2023). *Quickscan flora en fauna Paarloweg 3 Sint Odiliënberg.* Maastricht, Nederland: Ecoplanning.

© Copyright 2023 Ecoplanning, Maastricht

Ecoplanning
Kasteel Aldengoorstraat 7b
6222 WH Maastricht
Tel : +31 (0)6 1088 5330
www.eco-planning.nl

Niets uit voorliggend rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Ecoplanning.

Ecoplanning past de protocollen toe welke zijn opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Door het toepassen van deze protocollen voldoet voorliggend onderzoek en advies aan de Wet natuurbescherming.

Ecoplanning accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van beslissingen die de opdrachtgever neemt welke afwijken van het advies zoals omschreven in voorliggend rapport.

In het algemeen kan gesteld worden dat het veldonderzoek horende bij een quickscan geldig is voor een periode tot maximaal 3 jaar. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar is het noodzakelijk opnieuw het project te toetsen aan de dan geldende wetgeving. Echter, wanneer in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan is deze periode korter.

INHOUD

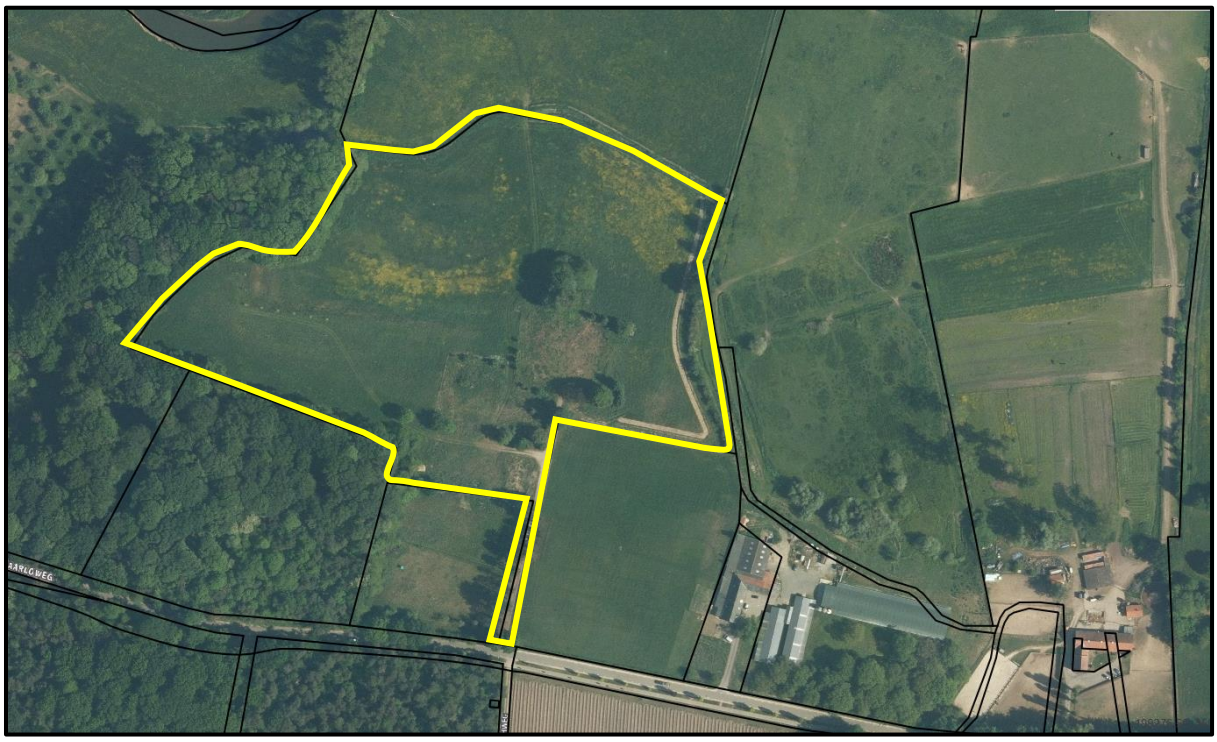
1. INLEIDING 5
1.1 AANLEIDING 5
1.2 DOEL EN ONDERZOEKSVRAGEN 5
1.3 LEESWIJZER 6
2. SITUATIE PLANGEBIED 7
2.1 BESCHRIJVING 7
2.2 VOORNEMEN 7
3. ONDERZOEKSMETHODE 10
3.1 AANPAK ONDERZOEK 10
3.1.1 ALGEMEEN 10
3.1.2 LITERATUURONDERZOEK 10
3.1.3 VELDONDERZOEK 11
4. RESULTATEN EN TOETS WET NATUURBESCHERMING 12
4.1 INLEIDING 12
4.2 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN 13
4.2.1 LITERATUUR 13
4.2.1.1 BEVER 13
4.2.1.2 DAS 13
4.2.1.3 RODE EEKHOORN 14
4.2.1.4 STEENMARTER 14
4.2.1.5 WILD ZWIJN 14
4.2.1.6 OVERIGE SOORTEN 15
4.2.2 VERRICHTE WAARNEMINGEN EN TOETS WET NATUURBESCHERMING 15
4.3 VLEERMUIZEN 20
4.3.1 LITERATUUR 20
4.3.2 VERRICHTE WAARNEMINGEN EN TOETS WET NATUURBESCHERMING 21
4.4 BROEDVOGELS 22
4.4.1 LITERATUUR 22
4.4.1.1 BIJENETER 22
4.4.1.2 BOERENZWALUW 22
4.4.1.3 BOOMVALK 23
4.4.1.4 BOSUIL 23
4.4.1.5 GROTE GELE KWIKSTAART 23
4.4.1.6 HUISMUS 23
4.4.1.7 RODE WOUW 24
4.4.1.8 STEENUIL 24
4.4.1.9 TORENVALK 24
4.4.1.10 OVERIGE VOGELSOORTEN 24
4.4.1.11 OVERIGE VOGELSOORTEN NEST BESCHERMD TIJDENS BROEDSEIZOEN 24
4.4.2 VERRICHTE WAARNEMINGEN EN TOETS WET NATUURBESCHERMING 25
4.5 HERPETOFAUNA 28
4.5.1 LITERATUUR 28

4.5.1.1 HAZELWORM 28
4.5.1.2 OVERIGE SOORTEN 28
4.5.2 VERRICHTE WAARNEMINGEN EN TOETS WET NATUURBESCHERMING 28
4.6 VISSEN 29
4.6.1 LITERATUUR 29
4.6.1.1 ELRITS 29
4.6.1.1 OVERIGE SOORTEN 29
4.6.2 VERRICHTE WAARNEMINGEN EN TOETS WET NATUURBESCHERMING 30
4.7 ONGEWERVELDEN 30
4.7.1 LITERATUUR 30
4.7.1.1 BEEKROMBOUT 30
4.7.1.2 GAFFELLIBEL 30
4.7.1.3 VERMILJOENKEVER 31
4.7.1.4 OVERIGE SOORTEN 31
4.7.2 VERRICHTE WAARNEMINGEN EN TOETS WET NATUURBESCHERMING 31
4.8 PLANTEN 33
4.8.1 LITERATUUR 33
4.8.1.1 GLAD BIGGENKRUID 33
4.8.1.2 RUW PARELZAAD 33
4.8.1.3 OVERIGE SOORTEN 33
4.8.2 VERRICHTE WAARNEMINGEN EN TOETS WET NATUURBESCHERMING 33
5. CONCLUSIE 35
5.1 FLORA EN FAUNA JAARROND BESCHERMD 36
5.1.1 DAS 36
5.1.2 OVERIGE FLORA EN FAUNA 36
5.2 FLORA EN FAUNA NIET JAARROND BESCHERMD 36
5.2.1 STEENMARTER 36
5.2.2 HAZELWORM 36
5.2.3 VOGELSOORTEN NEST BESCHERMD IN BROEDSEIZOEN 37
6. VERVOLGTRAJECT 38
6.1 NADER ONDERZOEK 38
6.2 AANVRAAG ONTHEFFING 38
7. LITERATUUR 40
8. BIJLAGE 1 KADER WET NATUURBESCHERMING 42
8.1 ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LANDELIJK 42
8.1.1 ALGEMEEN 42
8.1.2 VOGELRICHTLIJN 42
8.1.3 HABITATRICHTLIJN, BERN BIJLAGE II, BONN BIJLAGE I 42
8.1.4 NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN 43
8.1.5 WETTELIJKE BELANGEN 43
8.2 ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LIMBURGSE INVULLING 43

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING

In opdracht van Stichting Maharishi Vedic University heeft Ecoplanning een quickscan flora en fauna uitgevoerd ter plaatse van Paarloweg 3 te Sint Odiliënberg. Voorliggende quickscan heeft betrekking op het in figuur 1.1 weergegeven gebied, vanaf nu genoemd “plangebied”.

Figuur 1.1 Weergave ligging van het plangebied binnen de gele markering.

1.2 DOEL EN ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van de voorliggende quickscan is het inzichtelijk maken van de actuele- en de potentiële aanwezigheid van het functioneel leefgebied van de wettelijk beschermde plant- en diersoorten in het plangebied in relatie tot de Wet natuurbescherming onderdeel soortenbescherming (artikelen 3.1, 3.5 en 3.10). De volgende onderzoeksvragen zijn hierbij relevant:

- Is er sprake van een (potentieel) functioneel leefgebied van beschermde flora en fauna in het plangebied?
- Wat is het effect van de geplande werkzaamheden op dit (potentieel) functioneel leefgebied?
- Is er sprake van een risico op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) artikelen 3.1, 3.5 en/of 3.10?
- Voor welke soorten is een aanvullend onderzoek en/of een extra check nodig?

Het begrip functioneel leefgebied is toegelicht in paragraaf 3.1.1.

1.3 LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 beschrijft het plangebied en de voorgenomen ingrepen. Hoofdstuk 3 behandelt de onderzoeksmethode van het literatuuronderzoek en het veldbezoek horende bij de quickscan. De onderzoeksresultaten en de toetsing van de werkzaamheden aan de Wet natuurbescherming (Wnb) worden beschreven in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 is de conclusie en de beantwoording van de onderzoeksvragen zoals geformuleerd in par. 1.2 weergegeven. Tot slot is in hoofdstuk 6 ingegaan op het vervolgtraject.

2. SITUATIE PLANGEBIED

2.1 BESCHRIJVING

Het plangebied is gelegen aan de Paarloweg 3 ten oosten van Sint Odiliënberg in de gemeente Roerdalen. Het grenst in het oosten aan het naastgelegen agrarisch bedrijf te Paarloweg 5. In het noorden grenst het aan een voormalige Roermeander. In het noordwesten, westen en zuidwesten bevindt zich een bosgebied. Het zuidelijke deel grenst deels aan de Paarloweg en enkele agrarische percelen.

Het plangebied bestaat uit:

- een oprijlaan geflankeerd door twee lindes en aan één zijde een rij Douglas sparren;
- twee braakliggende terreinen waarop in het verleden een schuur en een vervallen boerderij stonden;
- verschillende bomen zoals linde, esdoorn, peer, rode beuk, ruwe berk en zwarte els;
- grasland met een op het noorden gericht talud dat de droge zandgronden scheidt van de natte gronden in het Roerdal;
- een voormalige Roermeander in het noorden van het plangebied;
- recent ingeplante houtopstanden op het talud en aan de oostzijde van het plangebied.

2.2 VOORNEMEN

Stichting Maharishi Vedic University is voornemens een landgoed aan te leggen. Deze zal gaan bestaan uit (zie figuur 2.5):

- het hoofdgebouw (**M**) in de vorm van een carréboerderij;
- een noord-zuid gerichte verblijfsaccommodatie (**L**).

In aanvulling daarop zal het landschapsplan zoals is opgesteld door Pouderoyen Tonnaer met als datum 25 mei 2023 (vanaf nu genoemd “het landschapsplan”) worden uitgevoerd (zie figuur 2.5). Dit bestaat uit de aanplant van inheemse bomen, streekeigen fruitomen, inheemse struiken, een moestuin, een bloemrijk grasland, een poel en enkele parkeergelegenheden. Een deel van de in het landschapsplan voorziene beplantingen is reeds aangelegd. Ter plaatse van de locatie J zal een opening van 3 meter breed in de jonge boomaanplant (zie figuur 2.3 linkerfoto) worden aangelegd, waarbij deze boompjes worden verplaatst. Om de privacy te waarborgen wordt hier struweel toegevoegd. Van belang is verder het ritme van menselijke activiteiten is afgestemd op de natuurwetten en de zonnestand. Dat wil onder andere zeggen; slapen en rusten wanneer de zon onder is. Dit betekent dat er “buitenshuis” geen nieuwe lichtbronnen zullen worden geplaatst. Om het rustgevende- en natuurlijke karakter van het plangebied te versterken, worden geen bomen gekapt maar worden nieuwe bomen en struiken aangeplant.

*Figuur 2.1 Links: weergave **locatie B en I** waar reeds jonge boompjes zijn ingeplant en waar achter de jonge boompjes een parkeervoorziening wordt aangelegd. Rechts: situatie braakliggend terrein te **locatie I** waarop in het verleden een schuur stond en waar parkeervoorzieningen zullen worden aangelegd.*

*Figuur 2.2 Links: de locatie waar het noord-zuid gerichte bijgebouw zal worden gebouwd te **locatie L**. Rechts: braakliggend terrein waar het hoofdgebouw in de vorm van een Carre boerderij zal worden gebouwd te **locatie M**.*

*Figuur 2.3 Links: de locatie waar een opening van ca. 3 meter breed in de jonge boomaanplant zal worden aangelegd te **locatie J.** Rechts: voormalige Roermeander waar links van de afrastering een poel zal worden aangelegd te **locatie H**.*

*Figuur 2.4 de locatie waar wordt voorzien in de aanleg van een moestuin te **locatie C**, de aanplant van oude fruitrassen te **locatie E** en de ontwikkeling van bloemrijk grasland te **locatie D**.*

*Figuur 2.5 landschapsplan zoals is opgesteld door Pouderoyen - Tonnaer in 2023 ten opzichte van het plangebied (geel gemarkeerd). De gebouwen **L** en **M** (geel) moeten nog worden gebouwd.*

3. ONDERZOEKSMETHODE

3.1 AANPAK ONDERZOEK

3.1.1 Algemeen

De quickscan flora en fauna is een verkennend onderzoek dat zich richt op de (potentiële) aanwezigheid van en gebruik door beschermde planten- en diersoorten. Dit wordt bepaald aan de hand van een bronnenonderzoek en een habitatsgeschiktheidsbeoordeling via één oriënterend veldbezoek. Daarbij wordt op basis van 'expert judgement' bepaald welke beschermde planten- en diersoorten het plangebied benutten als functioneel leefgebied. Onder een functioneel leefgebied wordt het volgende verstaan:

- groeiplaatsen;
- rustplaatsen;
- voortplantingsplaatsen;
- frequent gebruikt foerageergebied;
- frequent gebruikte verbindings-/vliegroutes.

Voorliggende quickscan toetst het project aan de Wet natuurbescherming (Wnb). Alleen in Limburg niet-vrijgestelde nationale soorten, Europees beschermde soorten en vogelsoorten waarvan de nesten en nestlocaties (inclusief essentieel foerageergebied) in Limburg het gehele jaar door zijn beschermd (zie bijlage 1) worden behandeld. De aanwezigheid van functioneel leefgebied hiervan hoeft niet te betekenen dat er sprake is van een overtreding met de Wnb. Dit is afhankelijk van de aard van de werkzaamheden en het beschermingsregime van de soort.

3.1.2 Literatuuronderzoek

Voor het onderzoek zijn literatuurgegevens verzameld van beschermde planten en dieren in de omgeving van de ingreeplocatie waarbij de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd. Op 27 maart 2023 zijn hier verspreidingsgegevens opgevraagd uit de periode 2012-2022. Dit betreffen waarnemingen in het plangebied en in de omgeving hiervan. Onder omgeving van het plangebied wordt verstaan waarnemingen binnen een straal van 500 meter. De NDFF is een databank welke gevalideerde informatie geeft over flora en fauna. De NDFF bundelt ruim 100 databanken van onder andere FLORON, RAVON, SOVON, De Vlinderstichting, De Zoogdierenvereniging etc. Het raadplegen van de NDFF is gebruikt als voorbereiding van het veldbezoek (par. 3.1.3).

Met betrekking tot verspreidingsgegevens zijn de volgende literatuurbronnen geraadpleegd:

- NDFF;
- www.waarneming.nl;
- het rapport *Quickscan flora en fauna Paarloweg 3 te Sint Odiliënberg (Ecoplanning, 2020);*
- het rapport *Aanvullend flora- en faunaonderzoek Paarloweg 3 te Sint Odiliënberg (Ecoplanning, 2020);*
- *Inventarisatie beschermde diersoorten Locatie: 't Hemke (Spotted spinger, 2019).*

Als achtergrondinformatie (globale verspreiding en habitat) is gebruik gemaakt van:

- Avifauna van Limburg (*Hustings et al, 2006*);
- Zoogdieren van Limburg Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007 (*Huizenga, C. et al., 2010*);
- Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur in Nederland 12. (*Broekhuizen, S., K. et al, 2016*).

Aan de hand van deze literatuurbronnen is bekeken welke beschermde soorten in het plangebied een functioneel leefgebied kunnen hebben. Het veldbezoek wat na deze literatuurstudie plaats vindt, kan hierdoor efficiënter worden uitgevoerd.

3.1.3 Veldonderzoek

De heer ing. M.C. Bonder heeft namens Ecoplanning een veldbezoek gebracht aan:

- het plangebied (zie figuur 1.1 gele markering);
- de bosrand grenzend aan het plangebied horende bij het bosgebied dat is gelegen ten oosten van Sint Odiliënberg.

De habitatgeschiktheidsbeoordeling en de inventarisatie van aanwezigheidssporen van fauna en (potentiële) groeiplaatsen van flora kon tijdens dit veldbezoek in het gehele plangebied worden uitgevoerd. Tevens zat er geen loof aan de bomen, waardoor eventuele nesten in bomen eenvoudig waarneembaar waren. Tijdens het veldbezoek was sprake van de volgende weersomstandigheden:

Datum	Tijd	Temperatuur	Weer	Windkracht
28 maart 2023	09:30 – 11:30 uur	10°C	Licht bewolkt	Z 2

Gedurende het veldbezoek is gelet op de actuele aanwezigheid van beschermde flora en fauna en aanwezigheidssporen zoals:

- prenten
- latrines
- aanwezigheid individuen
- (oude) nesten
- burchten en holen
- braakballen
- knaagsporen
- vraatresten

Een veldbezoek is een momentopname en dan zijn niet alle soorten waarneembaar. Zo zijn vleermuizen, uilen en marterachtigen voornamelijk nachtactief. Vogels zoals zwaluwen en enkele roofvogelsoorten zijn alleen in een bepaalde periode van het jaar aanwezig. Veel planten zijn herkenbaar in slechts een deel van het jaar. De aanwezigheid van beschermde flora en fauna wordt daarom mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt habitat. Op basis hiervan, kennis over ecologie en landelijke verspreiding van beschermde flora en fauna, is tijdens het veldbezoek bepaald of in het plangebied sprake is van potentieel leefgebied.

4. RESULTATEN EN TOETS WET NATUURBESCHERMING

4.1 INLEIDING

Nederlandse naam	Wnb	Nest cat.	Locatie waarneming literatuur
Grondgebonden zoogdieren			
Bever	HR	---	Roer
Das	A	---	Sporen plangebied
Rode eekhoorn*	A	---	Plangebied
Steenmarter*	A	---	Bosrand plangebied
Wild zwijn	A	---	Bos St Odiliënberg
Vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	HR	---	Plangebied
Laatvlieger	HR	---	Paarloweg 5
Rosse vleermuis	HR	---	plangebied
Ruige dwergvleermuis	HR	---	Plangebied (vliegroute)
Broedvogels met jaarrond beschermd nest			
Bijeneter	VR	4	Roer
Boerenzwaluw	VR	2	Plangebied
Boomvalk	VR	1	Roer
Bosuil	VR	2	Bos St Odiliënberg
Grote gele kwikstaart	VR	2	Roer
Huismus	VR	2	Paarloweg 5
Rode wouw	VR	2	Roer
Steenuil	VR	1	Paarloweg 5
Torenvalk	VR	3	Paarloweg 5
Herpetofauna			
Geen	---	---	N.v.t.
Vissen			
Elrits	A	---	Roer
Ongewervelden			
Beekrombout	A	---	Roer
Gaffellibel	HR	---	Roer
Vermiljoenkever	HR	---	Roer
Planten			
Glad biggenkruid	A	---	Dassenratherveldweg
Ruw parelzaad	A	---	Dassenratherveldweg

Schema 4.1: overzicht van groei-/verblijfplaatsen van beschermde soorten van de laatste 10 jaar in het plangebied en in haar omgeving (binnen 500 meter van het plangebied) volgens de beschikbare literatuur.

WNB = Soort is opgenomen in de Wet natuurbescherming
VR = Vogelrichtlijn.
HR = Habitatrichtlijn.
A = Andere beschermde soort.
** = Vrijgesteld in een bepaalde periode (bijlage 1, schema 8.2)*
Nest Cat. = Categorie vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (bijlage 1, schema 8.1).

Een overzicht van de groei- en verblijfplaatsen uit de literatuurgegevens bekende beschermde soorten in het plangebied en omgeving is weergegeven in schema 4.1. Aanwezigheid van functioneel leefgebied van deze soorten in het plangebied kan nog niet op voorhand worden uitgesloten. In bepaalde gevallen geldt dit ook voor beschermde soorten die niet in dit schema genoemd zijn, zoals die waarvan in het plangebied geschikt habitat aanwezig is en het plangebied binnen de regionale verspreiding van de betreffende soort valt. In navolgende paragrafen wordt ingegaan op deze soorten.

4.2 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

4.2.1 Literatuur

4.2.1.1 Bever

De bever is opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Bevers zijn grotendeels nachtdieren, maar soms kunnen ze ook overdag worden waargenomen. De soort komt voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, beken, rivieren en meren. Hier bouwt de soort een hol of een burcht, afhankelijk van de gesteldheid van de oever. Het voedsel bestaat voornamelijk uit bast en twijgen van wilg en populier en wortelstokken (bv. van waterlelie), kruidachtige land- en waterplanten, maar ook boombladeren. Ook landbouwgewassen zoals mais, peen en bieten eten bevers graag. Volgens de literatuur heeft de soort een verblijfplaats in de Roer.

4.2.1.2 Das

De das is alleen ’s nachts actief in kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Belangrijke onderdelen zijn gebieden waar het hele jaar eten te vinden is, zoals bemeste graslanden met gras van ca. 5 centimeter. In zulke graslanden kan de das op gemakkelijke wijze veel wormen vinden. Ook in oude en structuurrijke eikenbossen en bosjes kan hij het hele jaar voldoende en een gevarieerd aanbod aan voedsel vinden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed een burcht kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld (anders wordt de burcht te nat). (https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/das). Burchten kunnen 4 meter diep zijn. Bij gevaar kunnen de dassen zich diep in de burcht terugtrekken. Het deel van een burcht dat bovengronds zichtbaar is, is maar een klein deel van de burcht. De maximale breedte van de burcht ondergronds kan worden geschat door ongeveer 20 meter bij de buitenste pijpen op te tellen. De werkzaamheden binnen een straal van 20 meter van de dichtstbijzijnde toegang tot een dassenburcht moeten vermeden worden. Is dat niet mogelijk, dan moeten de werkzaamheden plaatsvinden in de periode dat de burcht niet in gebruik is als voortplantingsplaats, dus in de periode juli tot en met november. De functionele leefomgeving van een das is de omgeving die nodig is om een burcht voor de betreffende functie waarvoor hij gebruikt wordt te laten functioneren. Een burcht kan bijvoorbeeld alleen succesvol als voortplantingsplaats functioneren als er voldoende foerageergebied aanwezig is om de jongen groot te brengen en als er voldoende rust is. Ook moet het foerageergebied goed en ongestoord bereikbaar zijn vanuit de burcht. Om de kans op benadelen van de ecologische functionaliteit van dassenburchten uit te sluiten moeten incidentele verstorende activiteiten

zoals jacht of recreatieve activiteiten binnen 50 meter (tussen 7.00 uur en 18.00 uur) van de dichtstbijzijnde dassenpijp van dassenburchten voorkomen worden (https://advies.dasenboom.nl/26/bescherming/incidentele-verstoringen/).

Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.10 is aan de orde bij het beschadigen van een verblijfplaats zoals een dassenburcht. Met beschadiging wordt niet alleen fysieke aantasting bedoelt. De functionaliteit van de verblijfplaats moeten tijdens en na uitvoer van de activiteiten gegarandeerd zijn. De functionele leefomgeving van een das bestaat in ieder geval uit de volgende onderdelen:

- Aanwezigheid van voldoende kwalitatief foerageergebied om jongen groot te brengen.
- Foerageergebied moet goed en ongestoord bereikbaar zijn vanuit de burcht.
- Aanwezigheid van voldoende rust, zowel rond de burcht als in foerageergebieden

Graslanden worden volgens het Kennisdocument Das (BIJ12, 2017) beschouwd als primair foerageergebied. Akkers, ruigten en dergelijke worden volgens het kennisdocument beschouwd als secundair leefgebied, omdat die niet het gehele jaar in gebruik zijn door de das. Volgens de literatuur heeft de das in de bossen tussen St Odiliënberg en Paarlo burchten en is een literatuurwaarneming bekend van een wissel van de soort in de bosrand langs het westelijke deel van het plangebied.

4.2.1.3 Rode eekhoorn

Eekhoorns zijn zowel overdag als ‘s nachts actief. De soort komt voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos, maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is, komen ze ook voor in bebouwd gebied. Voor de eekhoorn geldt in Limburg een vrijstelling in de periode maart, april en juli tot en met november (zie bijlage 1 schema 8.2). De rode eekhoorn heeft in het plangebied volgens de literatuur een nest.

4.2.1.4 Steenmarter

De soort is uitsluitend ’s nachts actief. De steenmarter is flexibel in haar habitatskeuze en benut verblijfplaatsen in bijvoorbeeld boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders, kruipruimtes, spouwmuren, ruimten onder de dakbedekkingen en zelfs de ruimte onder de motorkap. De steenmarter kan al door openingen van 5-6 cm kruipen om bij een schuilplaats te komen (https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter). Belangrijk is dat de steenmarter de beschikking heeft over dekking. De steenmarter is algemeen in Zuid Limburg. Voor de steenmarter geldt in Limburg een vrijstelling in de periode 15 augustus - februari (zie bijlage 1 schema 8.2). Volgens de literatuur is de soort eenmalig waargenomen in de bosrand lang het westelijke deel van het plangebied.

4.2.1.5 Wild zwijn

Het wild zwijn komt voor in eiken- en beukenbossen en gemengde bossen. Een voorwaarde die wilde zwijnen aan een bos stellen is de aanwezigheid van natte/moerassige plaatsen, waar ze modderbaden kunnen nemen. Een wild zwijn is een nacht- en schemerdier, in rustige leefomgeving soms ook overdag actief. Wilde zwijnen zijn niet territoriaal. Overdag rust het

wild zwijn in dichte dekking, bij voorkeur in droge, jonge ongedunde naaldhoutaanplant. Volgens de literatuur is de soort waargenomen eenmalig langs de Paarloweg nabij de dorpsrand van Sint Odiliënberg.

4.2.1.6 Overige soorten

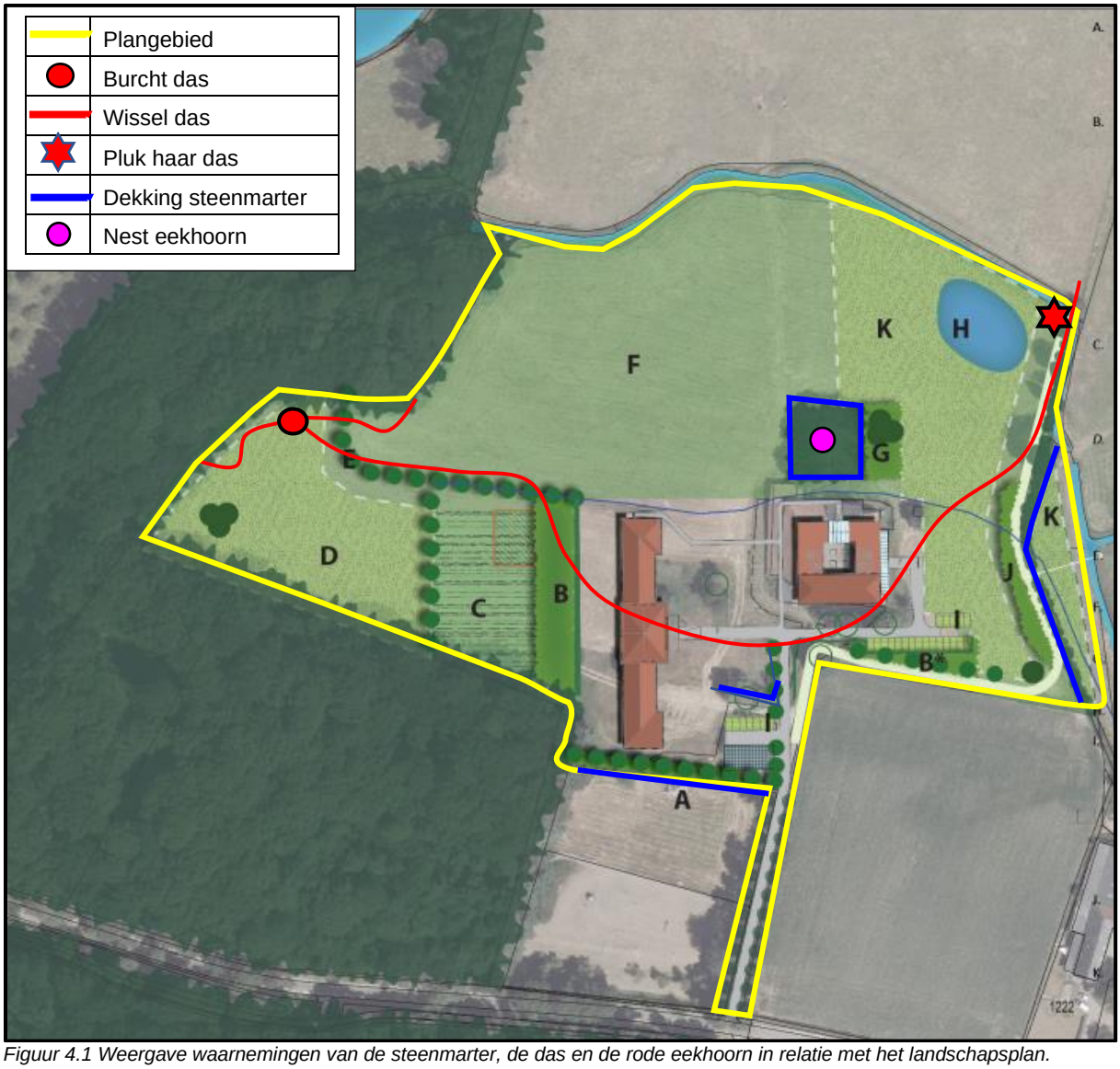
De volgende soorten zijn niet vrijgesteld binnen de Wnb: de boommarter (buiten Limburg), het edelhert (grote bosgebieden), de eikelmuis (Savelsbos), de gewone zeehond (wadden), de grijze zeehond (zeekust), de grote bosmuis (bossen), de hazelmuis (doornstruweel in Zuidoost Limburg), de noordse woelmuis (buiten Limburg), de otter (beken en moerassen), de veldspitsmuis (buiten Limburg), de waterspitsmuis (beken en moerassen), de wilde kat (Vijlenerbossen) en de wolf (geen roedels bekend in Limburg).

4.2.2 Verrichte waarnemingen en Toets Wet natuurbescherming

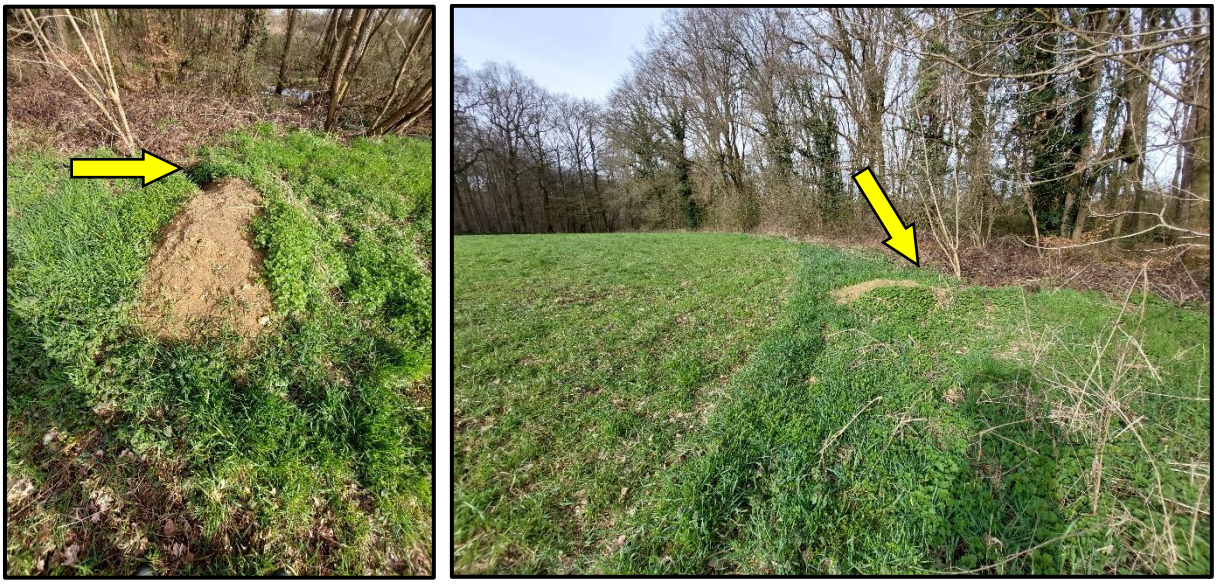
Soort	Waarnemingen tijdens veldbezoek 28 maart 2023 in het plangebied	Toets Wet natuurbescherming (Wnb)
Bever	• Er zijn geen waarnemingen verricht van de bever. • Langs de voormalige Roermeander dat zich bevindt op de noordelijke grens van het plangebied, staan geen bomen.	• De aanwezigheid van functioneel leefgebied van de bever is op voorhand uitgesloten. • De herinrichting van het plangebied heeft geen negatief effect op de bever. • Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.5 is niet aan de orde. • Er is geen nader onderzoek naar de bever nodig.
Das	• In het westelijke deel van het plangebied in het deel dat in het landschapsplan is weergegeven met de letter D, bevindt zich een dassenburcht (zie figuren 4.1 en 4.2). Deze bestaat uit één belopen pijp en een onbelopen pijp. • In het plangebied zijn wissels waargenomen ter plaatse van de locaties welke zijn weergegeven in figuur 4.1.	• In het plangebied wordt primair foerageergebied (grasland en bosschages) en secundair leefgebied (braakliggend terrein met schrale begroeiing en ruigte) benut door de das (zie figuren 4.3 en 4.4). • De burcht wordt niet verstoord, omdat conform het landschapsplan (zie letter **"D"** landschapsplan) zorg wordt gedragen voor de ontwikkeling van een bloemrijk grasland. • Het primair foerageergebied wordt verbeterd, omdat ter plaatse van de locaties **A, B, C, D, E, F, G, H, J** en **K** wordt zorg gedragen voor de

	• Op één locatie in het uiterste oosten van het plangebied is haar aangetroffen van een das aan prikkeldraad, daar waar de soort onder dit draad kroop. • In het plangebied zijn geen wroetsporen aangetroffen. • Er was geen loof aan de bomen en struiken. Hierdoor kon, in combinatie met de vondst van een burcht en wissels, een voldoende beeld worden gevormd van het leefgebied van de das in het plangebied en de aangrenzende bosrand.	ontwikkeling van een bloemrijk grasland, de aanleg van een moestuin, de aanplant van lijnvormige landschapselementen, de aanleg van een poel en de aanplant van oude fruitboomrassen. Hierdoor zal een gevarieerder voedselaanbod ontstaan dan in de huidige situatie. Wel zal ter plaatse van locatie J een opening van 3 meter worden aangelegd in de strook met jonge recent ingeplante boompjes, maar blijft het struweel aan de andere zijde van het pad intact. Omdat er geen sprake is van een negatief effect, is er geen sprake van een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.10. • Het secundair leefgebied wordt verstoord, omdat hier het hoofdgebouw en de verblijfsaccommodatie worden gebouwd. De das maakt gebruik van dit gebied, getuige de aanwezigheid van een dassenwissel. Er treedt daarom een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.10. • Er is een ontheffing Wnb artikel 3.10 nodig.
Rode eekhoorn	Er is één nest van de soort waargenomen in het plangebied ter plaatse van de locatie weergegeven in figuur 4.1.	• Negatieve effecten op het functioneel leefgebied van deze soort en een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.10 zijn niet aan de orde, omdat de nestboom niet wordt gekapt. • Er is geen nader onderzoek naar de rode eekhoorn nodig.
Steenmarter	• Er zijn geen aanwezigheidssporen van de steenmarter waargenomen.	• In het plangebied kunnen negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de steenmarter nog niet worden

	• Er is sprake van dekking in de vorm van braamstruweel in het plangebied ter plaatse van de locaties weergegeven in figuur 4.1. Hieronder kan de steenmarter in kan kruipen.	uitgesloten, wanneer braamstruweel wordt verwijderd. • Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.10 is aan de orde, indien de begroeiing wordt verwijderd in de periode 01 maart - 14 augustus. • Er is een nader steenmarteronderzoek nodig indien de begroeiing gedurende de genoemde periode wordt verwijderd.
Wild zwijn	• Er zijn geen aanwezigheidssporen van het wild zwijn waargenomen. • Er is geen sprake van een dichte begroeiing in het plangebied waar het wild zwijn dekking kan zoeken.	• In het plangebied kunnen negatieve effecten op het functioneel leefgebied van het wild zwijn worden uitgesloten. • Er zal geen overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.10 optreden. • De uitvoer van een nader onderzoek naar het wild zwijn is niet nodig.
Overige soorten	• Er zijn geen aanwezigheidssporen waargenomen van de soorten genoemd in paragraaf 4.2.1.7. • Er is geen habitat aanwezig van deze soorten, omdat deze hun leefgebied hebben in grote bossen, moerassen en waterpartijen, danwel het plangebied zich niet bevindt binnen het verspreidingsgebied van desbetreffende soort.	• De herinrichting van het plangebied heeft geen negatief effect op de soorten genoemd in paragraaf 4.2.1.7. • Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikelen 3.5 en 3.10 is niet aan de orde. • Er is geen nader onderzoek naar de overige grondgebonden zoogdieren nodig.

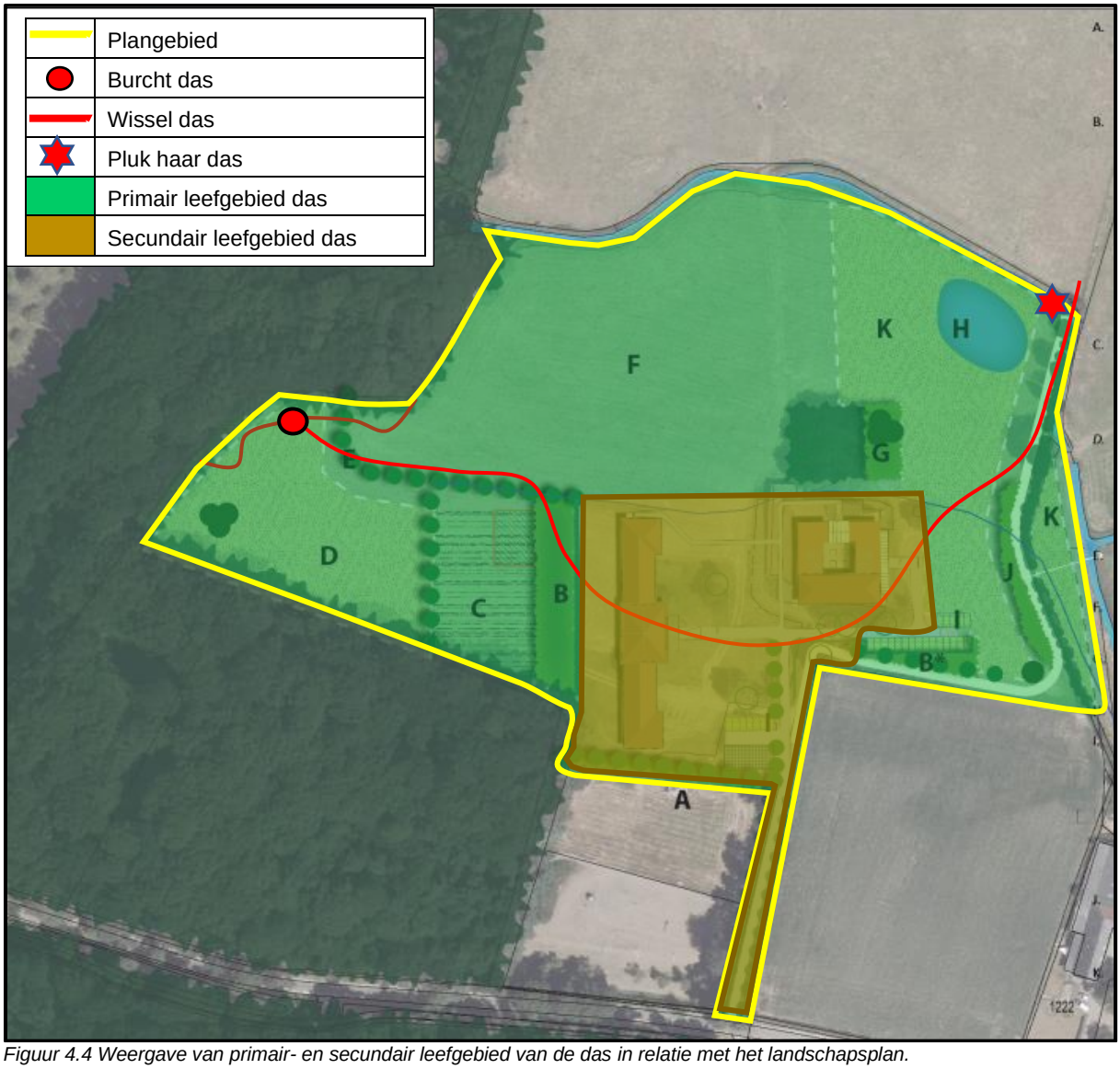
Figuur 4.1 Weergave waarnemingen van de steenmarter, de das en de rode eekhoorn in relatie met het landschapsplan.

Figuur 4.2 Weergave van de ingang van de dassenburcht en de ligging hiervan langs de bosrand in het westelijke deel van het plangebied.

Figuur 4.3 Links: weergave primair dassenleefgebied (grasland) met zichtbaar een dassenwissel. Rechts: weergave secundair dassenleefgebied (braakliggend terrein) met zichtbaar de schrale begroeiing.

Figuur 4.4 Weergave van primair- en secundair leefgebied van de das in relatie met het landschapsplan.

4.3 VLEERMUIZEN

4.3.1 Literatuur

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die 's nachts aan de hand van echolocatie hun positie bepalen, maar in de schemering soms hun positie bepalen op basis van zicht. Deze nachtdieren verblijven overdag in besloten ruimtes. Vleermuizen worden onderverdeeld in gebouwen wonende soorten (zoals gewone dwergvleermuis, ingekorven vleermuis en laatvlieger) en in bomen wonende soorten (zoals rosse vleermuis en watervleermuis). Er zijn ook soorten die van beide elementen gebruik maken, zoals ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis. Een aantal soorten overwintert in bunkers, mergelgangen en vleermuiskelders. Andere soorten vleermuizen verblijven het gehele jaar in gebouwen (tussen dakpannen en dakbeschot, in spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of in bomen (in holten of achter de bast). Vanaf begin april komen vleermuizen tevoorschijn uit hun winterverblijven. Van half mei tot half juli vormen de vleermuizen kraamkolonies waarin de

jongen worden geboren en grootgebracht. De mannetjes verblijven dan apart solitair of in kleinere groepen. In het paarseizoen, vanaf half augustus tot september, vallen de kraamkolonies uiteen. De meeste vleermuissoorten paren in deze periode. Vanaf oktober gaan de verschillende soorten in winterslaap, waarbij de ene soort zich eerder terugtrekt in zijn winterverblijf dan de andere. Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.6 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn).

Uit de literatuurgegevens weergegeven in schema 4.1 blijkt de aanwezigheid van de rosse vleermuis en de gewone dwergvleermuis in het plangebied een verblijfplaats hebben. Buiten het plangebied zijn waarnemingen bekend van de laatvlieger. Voorts wordt volgens de literatuur de oprijlaan benut als vliegroute door gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis.

4.3.2 Verrichte waarnemingen en Toets Wet natuurbescherming

Soort	Waarnemingen tijdens veldbezoek 28 maart 2023 in het plangebied	Toets Wet natuurbescherming (Wnb)
Vleermuizen als: • gewone dwergvleermuis; • laatvlieger; • rosse vleermuis; • ruige dwergvleermuis.	• Er zijn geen aanwezigheidssporen als uitwerpselen, afgebeten vlindervleugels of individuen waargenomen van vleermuizen. • Er zijn potentiële rust- en voortplantingsplaatsen voor vleermuizen aanwezig ter plaatse van de aanwezige vleermuiskasten, een boomgroep en de bomen welke zijn weergegeven in figuur 4.5.	• Er zijn geen negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de vleermuizen aan de orde, omdat er geen bomen worden gekapt en geen nieuwe lichtbronnen worden gebruikt tijdens de bouw van de gebouwen. Daarnaast vinden activiteiten van Stichting Maharishi Vedic University uitsluitend plaats wanneer de zon op is. Dat betekent dat tussen zonsondergang en zonsopkomst er geen sprake zal zijn van menselijke activiteiten noch nieuwe lichtbronnen buiten de gebouwen worden geplaatst. • Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.5 is niet aan de orde. • Er is geen nader vleermuizenonderzoek nodig.

Figuur 4.5 Weergave potentiële verblijfplaatsen vleermuizen in het plangebied ter plaatse van de groen gemarkeerde bomen. Al deze bomen blijven gehandhaafd en zullen niet worden beïnvloed door nieuwe lichtbronnen.

4.4 BROEDVOGELS

4.4.1 Literatuur

4.4.1.1 Bijeneter

De bijeneter broedt in rivieren of plassen met steile oevers. Bijeneters graven een nesttunnel uit in een steile wand. Soms broeden bijeneters ook op een nagenoeg vlakke grond met een zeer flauwe helling, zoals in zandige wegbermen. De soort broedt in de periode mei tot en met augustus. Buiten deze periode is de soort afwezig in Nederland. Volgens de literatuur is de soort broedend aangetroffen in de oever van de Roer.

4.4.1.2 Boerenzwaluw

De boerenzwaluw broedt in open schuren en onder brede dakoverstek, onder bruggen en incidenteel ook op andere beschutte plaatsen. De soort broedt in de periode mei - augustus.

De nestlocaties bevinden zich over het algemeen in het landelijk gebied zoals boerderijschuren, stallen en dergelijke. In Nederland is de soort aanwezig van maart tot en met september. Volgens de literatuur was de soort broedvogel van de sinds begin 2020 gesloopte boerderij 't Hemke dat stond in het plangebied.

4.4.1.3 Boomvalk

De soort broedt in bomenrijen, bosranden, solitaire bomen en houtwallen. Soms broedt de soort ook in hoogspanningsmasten. De boomvalk is in Nederland aanwezig in de periode april – september. De literatuur vermeld dat de soort broedt in bosschages langs de Roer.

4.4.1.4 Bosuil

De soort broedt vooral in bossen en parken ter plaatse van boomholtes in oude bomen. de soort is het gehele jaar door in Nederland aanwezig. Broeden doet de soort in de periode februari – juni. Overdag is de soort verborgen in bomen, 's nachts kan de soort worden waargenomen dankzij de roep. Volgens de literatuur is de soort broedvogel van het bos dat zich bevindt ten westen van het plangebied.

4.4.1.5 Grote gele kwikstaart

De grote gele kwikstaart broedt en foerageert aan de oevers van beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd maar in bebouwd gebied kan de soort voor komen. Het broeden in bebouwd gebied, en met name in dorpen waar een beek doorheen loopt, komt in de bolwerken (Twente, Achterhoek, Limburg) van de grote gele kwikstaart regelmatig voor. De najaarstrek vindt plaats in september en oktober, als kleine aantallen doortrekken. Deze grote zijn afkomstig uit Duitsland, uit het zuiden van Scandinavië en Polen. In Limburg overwinteren in zachte winters aanzienlijke aantallen; ten dele broedvogels van elders uit Nederland. Dan is de soort ook te zien in steden en dorpen waar ze langs water en op platte daken met grind te vinden zijn. De Nederlandse broedvogels trekken deels weg; naar het zuiden, tot aan de Pyreneeën. De soort is volgens de literatuur broedvogel van de Roer.

4.4.1.6 Huismus

De huismus heeft een sterke binding met mensen en komt tot broeden in of tegen gebouwen (meestal onder dakpannen op een dakbeschot) in dorpen en steden, in en bij boerderijen, maneges, kinderboerderijen en andere vormen van bebouwing in het landelijk gebied. Op plekken waar menselijke bebouwing wordt afgewisseld met groenvoorzieningen zijn meer huismussen dan op plekken waar geen groen aanwezig is. Hierbij valt te denken aan ruim opgezette wijken met parkjes en tuinen en in dorpen met veel groen en met landbouwgronden in de nabijheid. De habitat van de huismus moet voldoen aan een combinatie van een aantal belangrijke elementen, die ook nog eens binnen een straal van enkele meters (dekking bij voedselbronnen) tot enkele honderden meters (nestplek en voedselbronnen) van elkaar moeten liggen. De habitat moet bestaan uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel (voor volwassen en juveniele huismussen), dekking (stekelige struiken, groenblijvende struiken en klimplanten, coniferen, klimop), plekken voor stofbaden en drinkwater. Ontbreekt één van de onderdelen of liggen ze te ver van elkaar verwijderd, dan is de habitat niet meer geschikt. De huismus is zeer honkvast. Hij blijft het gehele jaar in de buurt

van zijn eenmaal gekozen nest. De soort broedt volgens de literatuur onder andere te Paarloweg 5.

4.4.1.7 Rode wouw

De ransuil heeft zijn leefgebied in halfopen, heuvelachtige bosrijke gebieden, liefst een combinatie van landbouwgebieden met extensieve beweiding met vee, of met heide. Broedt in kronen van hoge boom. De soort is aanwezig in Nederland van maart tot en met november. Volgens de literatuur heeft de soort eenmalig gebroed in een bosje langs de Roer ten noorden van het plangebied.

4.4.1.8 Steenuil

De steenuil heeft zijn leefgebied in halfopen cultuurlandschappen met allerlei landschapselementen zoals knotwilgen en hoogstamfruitbomen, schuurtjes en stallen die voor afwisseling zorgen. De soort gaat vanuit z'n roest- of nestplaats jagen in grasstroken, wegbermen, graslandgebieden met kort gras en dergelijke, het liefst daar waar grasland wordt afgewisseld met knotwilgen, weidepalen, houtwallen of heggen. De soort broedt in april en mei ter plaatse van speciale nestkasten, holtes in fruitbomen, schuurtjes en knotwilgen. De steenuil is jaarrond aanwezig in Nederland. De soort broedt volgens de literatuur onder andere te Paarloweg 5.

4.4.1.9 Torenvalk

De torenvalk broedt in bomen met oude kraaien- of eksternesten, richels en nissen van hoge gebouwen en in torenvalkenkasten. De soort is een opvallende soort die bij aanwezigheid bidt (vorm van jagen) of roept en is het hele jaar door aanwezig in Nederland. De soort broedt volgens de literatuur onder andere te Paarloweg 5.

4.4.1.10 Overige vogelsoorten

Nesten van vogels die het hele jaar gebruikt worden zijn jaarrond beschermd. Van de volgende vogelsoorten is dit het geval: de gierzwaluw (gebouwen), de havik (bossen), de huiszwaluw (onder overstekken en daklijsten), de kerkuil (boerderijschuren), de oehoe (groeves en bossen bij groeves), de ooievaar (ooievaarspalen bij natte graslanden), de raaf (bossen), de roek (boomgroepen), de slechtvalk (hoge markante gebouwen), de wespendief (bos) en de zwarte wouw (ooibossen).

4.4.1.11 Overige vogelsoorten nest beschermd tijdens broedseizoen

Tijdens de werkzaamheden moet rekening worden gehouden met het broedseizoen (maart – augustus) van vogels. Alleen bij uitvoer van verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen is voor deze soorten geen ontheffing nodig. Dit is het geval bij de meeste broedvogels. Volgens de NDFF komen in het plangebied vogels voor als geelgors, grasmus merel, putter en roodborstborsttapuit. Putter en roodborsttapuit zijn ook waargenomen tijdens het veldbezoek van 28 maart 2023.

4.4.2 Verrichte waarnemingen en Toets Wet natuurbescherming

Soort	Waarnemingen tijdens veldbezoek 28 maart 2023 in het plangebied	Toets Wet natuurbescherming (Wnb)
Bijeneter	• Er zijn geen individuen van de bijeneter waargenomen. • Er zijn geen geschikte nestlocaties voor de soort aanwezig, vanwege de afwezigheid van steile wanden langs rivieren.	• Het is uitgesloten dat de bijeneter broedt in het plangebied. • Negatieve effecten op het functioneel leefgebied van deze soort en een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.1 zijn niet aan de orde. • Er is geen nader onderzoek naar de bijeneter nodig.
Boerenzwaluw	• Er zijn geen individuen van de boerenzwaluw waargenomen. • Er zijn geen geschikte nestlocaties voor de boerenzwaluw aanwezig, vanwege de afwezigheid van gebouwen en bruggen.	• Het is uitgesloten dat de boerenzwaluw broedt in het plangebied. • Negatieve effecten op het functioneel leefgebied van deze soort en een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.1 zijn niet aan de orde. • Er is geen nader onderzoek naar de boerenzwaluw nodig.
Boomvalk	• Er zijn geen individuen van de boomvalk waargenomen. • Het plangebied is ongeschikt als nestlocatie voor de boomvalk vanwege de afwezigheid van bomen met oude kraaiennesten.	• In het plangebied kunnen negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de boomvalk worden uitgesloten, omdat er geen bomenkap plaats zal gaan vinden. • Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.1 is niet aan de orde. • Er is geen nader onderzoek naar de boomvalk nodig.
Bosuil	• Er zijn geen individuen van de bosuil waargenomen. • Het plangebied is ongeschikt als nestlocatie voor de bosuil, omdat geen	• In het plangebied kunnen negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de bosuil worden uitgesloten, omdat er geen bomen worden gekapt.

	holtes in de bomen aanwezig zijn.	• Er is geen overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.1 aan de orde. • Er is geen nader onderzoek naar de bosuil nodig.
Grote gele kwikstaart	• De soort is niet in het plangebied waargenomen. • Er zijn geen beken of rivieren aanwezig in het plangebied waardoor er geen nestgelegenheid aanwezig is voor de grote gele kwikstaart.	• Het is uitgesloten dat de grote gele kwikstaart broedt in het plangebied. • Negatieve effecten op het functioneel leefgebied van deze soort en een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.1 zijn niet aan de orde. • Er is daarom geen nader onderzoek naar de grote gele kwikstaart nodig.
Huismus	• Er zijn geen individuen van de soort waargenomen. • Er is geen functioneel leefgebied voor de huismus aanwezig, vanwege de afwezigheid van gebouwen.	• Het is uitgesloten dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het functioneel leefgebied van de huismus. • Negatieve effecten op de huismus en een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.1 zijn niet aan de orde. • Er is geen nader onderzoek naar de huismus nodig.
Rode wouw	• Er zijn geen individuen of nesten van de rode wouw waargenomen. • In het plangebied zijn geen bossen met heuvels aanwezig.	• Er worden geen bomen gekapt, dus negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de rode wouw zijn uitgesloten. • Er is geen overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.1 aan de orde. • Een nader onderzoek naar de rode wouw is niet nodig.
Steenuil	• Er zijn geen individuen van de steenuil waargenomen. • Er zijn in het plangebied geen knotwilgen,	• Het is uitgesloten dat de steenuil broedt in het plangebied.

	hoogstamfruitbomen, schuurtjes en stallen aanwezig, waardoor het plangebied ongeschikt is als nestlocatie voor de steenuil.	• Negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de soort zullen niet gaan ontstaan. • Er is geen sprake van een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.1. • Er is geen nader onderzoek naar de steenuil nodig.
Torenvalk	• Er zijn geen individuen van de torenvalk waargenomen. • Het plangebied is ongeschikt als nestlocatie voor de torenvalk vanwege de afwezigheid van bomen met oude kraaiennesten en de afwezigheid van toerenvalkenkasten.	• In het plangebied kunnen negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de torenvalk worden uitgesloten, omdat er geen bomenkap plaats zal gaan vinden. • Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.1 is niet aan de orde. • Er is geen nader onderzoek naar de torenvalk nodig.
Overige vogelsoorten	• Er zijn geen aanwezigheidssporen waargenomen van de in paragraaf 4.4.1.10 genoemde vogelsoorten. • Het plangebied bestaande uit grasland, braakliggend terrein en de bosschages biedt geen leefgebied aan de genoemde soorten.	• Negatieve effecten op het functioneel leefgebied van deze soorten en een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.1 zijn niet aan de orde. • Er is geen nader onderzoek naar de in paragraaf 4.4.1.10 genoemde vogelsoorten nodig.
Overige vogelsoorten nest beschermd tijdens broedseizoen	• Er zijn individuen van roodborsttapuit en putter waargenomen. • Het plangebied biedt nestgelegenheid aan vogels genoemd in paragraaf 4.1.11.	• Het broedseizoen van de meeste vogelsoorten loopt van maart tot en met augustus. Gedurende deze periode is het verboden om nesten van deze soorten te verstoren. Bij het verstoren van nesten zal dan een overtreding van de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.1 plaats gaan vinden.

		• Een check naar broedende vogels is nodig wanneer de start van de werkzaamheden plaats vindt gedurende het broedseizoen. Bij de vondst van broedende vogels, moeten aanwezige broedplaatsen worden gemarkeerd en ontzien.

4.5 HERPETOFAUNA

4.5.1 Literatuur

4.5.1.1 Hazelworm

De hazelworm heeft een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in open bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderale plaatsen en tuinen. Voor deze soort geldt een vrijstelling vanuit de Wnb op grond van de Wijzigingsverordening Hoofdstuk 3 Natuur van de Omgevingsverordening Limburg 2014 in de maanden juli, augustus en september.

4.5.1.2 Overige soorten

Van de volgende soorten amfibieën en reptielen is de verstoring van het functioneel leefgebied niet vrijgesteld binnen de Wnb: de adder (in Limburg alleen te Meinweg), de Alpenwatersalamander (kleine visarme waterpartijen), de boomkikker (poelen in Oost Nederland en Zeeuws Vlaanderen,), de geelbuikvuurpad (poelen Gerendal), de gladde slang (heide, hoogveen en kalkgrasland), de hazelworm (vochtige dichte vegetatie), de kamsalamander (poelen zonder vis en permanent waterhoudend), de levendbarende hagedis (vochtige graslanden, heide, bosranden e.d.), de muurhagedis (alleen wild te Hoge Fronten, Lage Fronten en Belvedère), de ringslang (laagveen), de vinpootsalamander (heidegebieden), de vroedmeesterpad (vegetatiearme kleine poelen en karrensporen in Zuid Limburg), de vuursalamander (alleen in Bunderbos en nabij Cottessen) en de zandhagedis (Brunssummerheide). In het plangebied noch uit de omgeving zijn literatuurwaarnemingen bekend van beschermde amfibieën en reptielen (zie schema 4.1).

4.5.2 Verrichte waarnemingen en Toets Wet natuurbescherming

Soort	Waarnemingen tijdens veldbezoek 28 maart 2023 in het plangebied	Toets Wet natuurbescherming (Wnb)
Hazelworm	• Er zijn geen individuen waargenomen van de Hazelworm. • Ter plaatse van het braakliggend terrein is lokaal	• Het is nog niet uitgesloten dat de hazelworm het plangebied benut als leefgebied. • Bij de herinrichting van het plangebied zijn negatieve

	braamstruweel aanwezig. Dit is geschikt als leefgebied voor de hazelworm.	effecten op het leefgebied van de hazelworm nog niet uitgesloten. • Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.10 is aan de orde tijdens de herinrichting van het plangebied in de periode oktober - juni. • In dat geval is een nader onderzoek naar de hazelworm nodig.
Overige soorten	• Er zijn geen aanwezigheidssporen waargenomen van de in paragraaf 4.5.1.2 genoemde soorten. • Het habitat aanwezig in het plangebied biedt geen leefgebied danwel bevindt zich niet binnen het verspreidingsgebied van de in paragraaf 4.5.1.2 genoemde amfibie- en reptielensoorten.	• Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikelen 3.5 en 3.10 is niet aan de orde. • De uitvoer van een vervolgonderzoek naar het gebruik van het plangebied door deze soorten is niet nodig.

4.6 VISSEN

4.6.1 Literatuur

4.6.1.1 Elrits

In Nederland is de elrits een zeldzame soort die uitsluitend wordt aangetroffen in sneller stromende wateren als de Roer, de Geul en zijbeken, de Grensmaas in Zuid Limburg en op de Veluwe in de Verloren beek. In de Roer en haar zijbeken komt de soort verspreid en vrij algemeen voor. De voortplantingsperiode van de elrits is in de periode april-juni, dit is de meest kwetsbare periode van de soort.

4.6.1.1 Overige soorten

Van de volgende vissoorten is de verstoring van het functioneel leefgebied niet vrijgesteld binnen de Wnb: de beekprik (beken), de beekdonderpad (in Limburg alleen in de Geul en zijbeken), de gestippelde alver (in Limburg alleen in de Geul en zijbeken), de grote modderkruiper (ondiepe wateren met een dikke modderlaag en een uitbundige waterplantengroei) en de kwabaal (buiten Limburg)

4.6.2 Verrichte waarnemingen en Toets Wet natuurbescherming

Soort	Waarnemingen tijdens veldbezoek 28 maart 2023 in het plangebied	Toets Wet natuurbescherming (Wnb)
Elrits	• Er zijn geen individuen waargenomen van de Elrits. • Er zijn geen beken in het plangebied aanwezig.	• Bij de herinrichting van het plangebied zijn negatieve effecten op het leefgebied van de elrits uitgesloten. • Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.10 is niet aan de orde. • Er is geen nader onderzoek naar de elrits nodig.
Overige soorten	• Er zijn geen aanwezigheidssporen waargenomen van de in paragraaf 4.6.1.2 genoemde soorten. • Het habitat aanwezig in het plangebied biedt geen leefgebied danwel bevindt zich niet binnen het verspreidingsgebied van de in paragraaf 4.6.1.2 genoemde vissoorten.	• Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikelen 3.5 en 3.10 is niet aan de orde. • De uitvoer van een vervolgonderzoek naar het gebruik van het plangebied door deze soorten is niet nodig.

4.7 ONGEWERVELDEN

4.7.1 Literatuur

4.7.1.1 Beekrombout

De beekrombout komt voor in stromende beken en rivieren aangetroffen. Belangrijk is de aanwezigheid van zuurstofrijk water en onbegroeide zandige substraten en niet te rijk zijn aan nitraten en fosfaten. Vaak zijn grote delen van de oever rijk begroeid en is het landschap in de omgeving kleinschalig met bosjes, houtwallen, hooilanden, heidevelden en ruigten. De waterkwaliteit is voor de beekrombout belangrijk. In en langs de Roer is de soort vrij algemeen. Volgens de literatuur heeft de soort zijn leefgebied ter plaatse van de Roer.

4.7.1.2 Gaffellibel

De Gaffellibel komt voor in rivieren en grote beken met een bodemsubstraat van bij voorkeur kiezels of grof zand. Vaak staan er bomen en struiken op de oevers, maar een deel van de oever moet onbegroeid zijn. De wateren zijn minimaal enkele meters breed en niet of

nauwelijks begroeid. De soort verkiest helder water. In Nederland plant de Gaffellibel zich voort in de Roer, de Vlootbeek en de Swalm.

4.7.1.3 Vermiljoenkever

De vermiljoenkever werd in 2012 als nieuwe soort voor Nederland ontdekt. De vermiljoenkever komt voor in vochtige bossen in de provincies Noord-Brabant, Limburg en Gelderland. Zowel de larven als de volwassen kevers brengen het grootste deel van hun leven door onder de schors van dode bomen. De favoriete bomen van deze keversoort zijn esdoorn, eik, beuk, populier, es, wilg en iep. Ook in een aantal naaldbomen kan de kever worden aangetroffen. Volgens de literatuur komt de soort voor in een bosje langs de Roer.

4.7.1.4 Overige soorten

Van de volgende soorten ongewervelden (insecten, weekdieren, kreeftachtigen en spinnen) is de verstoring van het functioneel leefgebied niet vrijgesteld binnen de Wnb: de aardbeivlinder (buiten Limburg), de bosparelmoervlinder (Veluwe), het bruin dikkopje (krijtgrasland), de bosbeekjuffer (natuurlijke beken in bossen), de bruine eikenpage (in Noord Limburg), het donker pimpernelblauwtje (bij Posterholt), de donkere waterjuffer (buiten Limburg), de duinparelmoervlinder (duinen), het gentiaanblauwtje (buiten Limburg), de gevlekte glanslibel, (moerassen), de gevlekte witsnuitlibel (moerassen), de gewone bronlibel (bronbeken), de grote vuurvlinder (buiten Limburg), de grote weerschijnvlinder (vochtige, open bossen), de hoogveenglanslibel (Brunssummerheide), de iepenpage (iepen), de Kempense heidelibel (buiten Limburg), de kleine heivlinder (Veluwe), de kleine ijsvogelvlinder (vochtige open bossen), de kommavlinder (buiten Limburg), het pimpernelblauwtje (bij Den Bosch), de rivierrombout (rivieren met zandstrandjes), het sleedoornpage (sleedoorns), de speerwaterjuffer (oligotrofe moerassen),het spiegeldikkopje (Peelregio), het veenbesblauwtje (buiten Limburg), veldparelmoervlinder, de veenbesparelmoervlinder (buiten Limburg), de veldparelmoervinder (Bemelerberg en in berm A79), het vliegend hert (rottende eiken), de zilveren maan (buiten Limburg) en zeggenkorfslak (moerassen).

4.7.2 Verrichte waarnemingen en Toets Wet natuurbescherming

Soort	Waarnemingen tijdens veldbezoek 28 maart 2023 in de plangebied	Toets Wet natuurbescherming (Wnb)
Beekrombout	• Er zijn geen individuen waargenomen van de beekrombout. • In het plangebied zijn geen beken of rivieren aanwezig.	• Negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de soort zijn uitgesloten. • Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.10 is niet aan de orde. • Er is geen nader onderzoek naar de beekrombout nodig.

Gaffellibel	• Er zijn geen individuen waargenomen van de gaffellibel. • In het plangebied zijn geen beken of rivieren aanwezig.	• negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de soort zijn uitgesloten; • een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.10 is niet aan de orde; • een nader onderzoek naar de gaffelibel is niet nodig.
Vermiljoenkever	• De soort is tijdens het veldbezoek niet waargenomen. • Er is in het plangebied geen vochtige bos aanwezig.	• De aanwezigheid van de vermiljoenkever kan op voorhand worden uitgesloten. • Er treedt geen negatief effect op het functioneel leefgebied van de soort noch een overtreding Wnb artikel 3.5. • Er is geen nader onderzoek naar de vermiljoenkever nodig.
Overige soorten	• Er zijn geen waarnemingen verricht van de in paragraaf 4.7.1.4 genoemde soorten. • Door het ontbreken van beken, kalkgraslanden, schraalgraslanden, iepen, venen, vochtig en nat bos en sleedoornstruweel is er geen habitat van de genoemde soorten.	• De aanwezigheid van functioneel leefgebied in het plangebied van beschermde ongewervelden is uitgesloten. • De geplande werkzaamheden veroorzaken geen negatieve effecten noch een overtreding Wnb artikelen 3.5 en 3.10. • De uitvoer van een vervolgonderzoek naar het gebruik van het plangebied door de in paragraaf 4.7.1.4 genoemde soorten is niet nodig.

4.8 PLANTEN

4.8.1 Literatuur

4.8.1.1 Glad biggenkruid

Glad biggenkruid komt met name voor ter plaatse van kalkarme graanakkers. Ook in voedselarme bermen met een pioniersvegetatie op zandgrond en in de duinen kan de soort groeien. De soort is zeldzaam tot zeer zeldzaam in het oosten en midden van het land en in de duinen. Volgens de literatuur heeft de soort ten zuiden van het plangebied een groeiplaats langs de Dassenratherveldweg.

4.8.1.2 Ruw parelzaad

Ruw parelzaad heeft een voorkeur voor kalkrijke akkers. De plant is zeldzaam in Zuid-Limburg, zeer zeldzaam in het rivierengebied, in het oosten van ons land en in de Hollandse duinen. De zeer sterke achteruitgang is enerzijds te danken het verminderen van het akkerareaal en anderzijds aan het veel intensiever gebruik daarvan. Een groeiplaats van de soort is vanuit de literatuur bekend langs de Dassenratherveldweg.

4.8.1.3 Overige soorten

De aanwezigheid van andere wettelijk beschermde plantensoorten moet op grond van hun ecologie (specifieke habitats als kalkgraslanden, bossen, extensief gebruikte akkers, venen) en verspreiding (zeer zeldzaam of buiten Limburg) uitgesloten worden geacht.

4.8.2 Verrichte waarnemingen en Toets Wet natuurbescherming

Soort	Waarnemingen tijdens veldbezoek 28 maart 2023 in de plangebied	Toets Wet natuurbescherming (Wnb)
Glad biggenkruid	• Er zijn geen individuen waargenomen van het glad biggenkruid. • In het plangebied zijn geen akkers, voedselarme wegbermen of duinen aanwezig.	• Negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de soort zijn uitgesloten. • Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb artikel 3.10 is niet aan de orde. • Er is geen nader onderzoek naar het glad biggenkruid nodig.
Ruw parelzaad	• Er zijn geen individuen waargenomen van het ruw parelzaad. • In het plangebied zijn geen kalkrijke akkers aanwezig.	• Negatieve effecten op het functioneel leefgebied van de soort zijn uitgesloten. • Een overtreding op de verbodsbepalingen Wnb

		artikel 3.10 is niet aan de orde. • Een nader onderzoek naar het ruw parelzaad is niet nodig.
Overige soorten	• Er zijn geen waarnemingen verricht van beschermde plantensoorten. • Door het ontbreken van de in paragraaf 4.8.1.3. genoemde specifieke habitats is er geen habitat van beschermde soorten.	• De aanwezigheid van functioneel leefgebied in het plangebied van beschermde planten is uitgesloten. • De geplande werkzaamheden veroorzaken geen negatieve effecten noch een overtreding Wnb artikelen 3.5 en 3.10. • De uitvoer van een vervolgonderzoek naar groeiplaatsen van beschermde soorten in het plangebied is niet nodig.

5. CONCLUSIE

Soort	Overtreding Wnb	Nader onderzoek
Bever	Nee	Nee
Das	Ja (Artikel 3.10)	Nee*
Rode eekhoorn	Nee	Nee
Steenmarter	bij werkzaamheden 15 augustus tot en met februari **	
	Nee	Nee
Wild zwijn	Nee	Nee
Overige zoogdiersoorten	Nee	Nee
Gewone dwergvleermuis	Nee	Nee
Laatvlieger	Nee	Nee
Rosse vleermuis	Nee	Nee
Ruige dwergvleermuis	Nee	Nee
Bijeneter	Nee	Nee
Boerenzwaluw	Nee	Nee
Boomvalk	Nee	Nee
Bosuil	Nee	Nee
Grote gele kwikstaart	Nee	Nee
Huismus	Nee	Nee
Rode wouw	Nee	Nee
Steenuil	Nee	Nee
Torenvalk	Nee	Nee
Overige vogelsoorten nest jaarrond beschermd	Nee	Nee
Vogelsoorten nest beschermd in broedseizoen	bij werkzaamheden september - februari**	
	Nee	Nee
Alpenwatersalamander	Nee	Nee
Hazelworm	bij werkzaamheden juli - september**	
	Nee	Nee
Herpetofauna overig	Nee	Nee
Elrits	Nee	Nee
Vissen overig	Nee	Nee
Beekrombout	Nee	Nee
Gaffellibel	Nee	Nee
Vermiljoenkever	Nee	Nee
Ongewervelden overig	Nee	Nee
Planten	Nee	Nee

Schema 5.1 overzicht van de resultaten veldbezoek en de gevolgen voor het project inzake de Wet natuurbescherming.

* *: een nader onderzoek is niet nodig, omdat voldoende informatie is vergaard over de aanwezigheid van de das.*

** *: wanneer de werkzaamheden starten buiten deze data, moet u een nader onderzoek naar de betreffende soort of soortgroep uitvoeren.*

Op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek uitgevoerd op 28 maart 2023 in relatie tot de werkzaamheden, worden de in paragraaf 1.2 genoemde onderzoeksvragen in de navolgende paragrafen beantwoord.

5.1 FLORA EN FAUNA JAARROND BESCHERMD

5.1.1 Das

Er is functioneel leefgebied aanwezig van de das bestaande uit een burcht, wissels, primair leefgebied (grasland) en secundair leefgebied (braakliggend terrein). De werkzaamheden veroorzaken (mogelijk) een negatief effect op het functioneel leefgebied van de das. Een aanvraag om een ontheffing Wet natuurbescherming (Wnb artikel 3.10 en verlening van die ontheffing moet plaatsvinden vóórdat met de uitvoering van de feitelijke werkzaamheden een aanvang wordt gemaakt.

5.1.2 Overige flora en fauna

Wanneer conform het landschapsplan geen bomen worden gekapt en ook geen nieuwe lichtbronnen buiten de gebouwen worden geplaatst, zullen geen overtredingen Wet natuurbescherming gaan optreden met betrekking tot de overige flora en fauna waarvan het functioneel leefgebied jaarrond is beschermd.

5.2 FLORA EN FAUNA NIET JAARROND BESCHERMD

Er is potentieel functioneel leefgebied aanwezig van de steenmarter, de hazelworm en diverse broedvogels waarvan het nest is beschermd tijdens het broedseizoen (maart- augustus).

De werkzaamheden veroorzaken een negatief effect op deze soorten. Dat betekent conform de Wet natuurbescherming (Wnb) het volgende:

5.2.1 Steenmarter

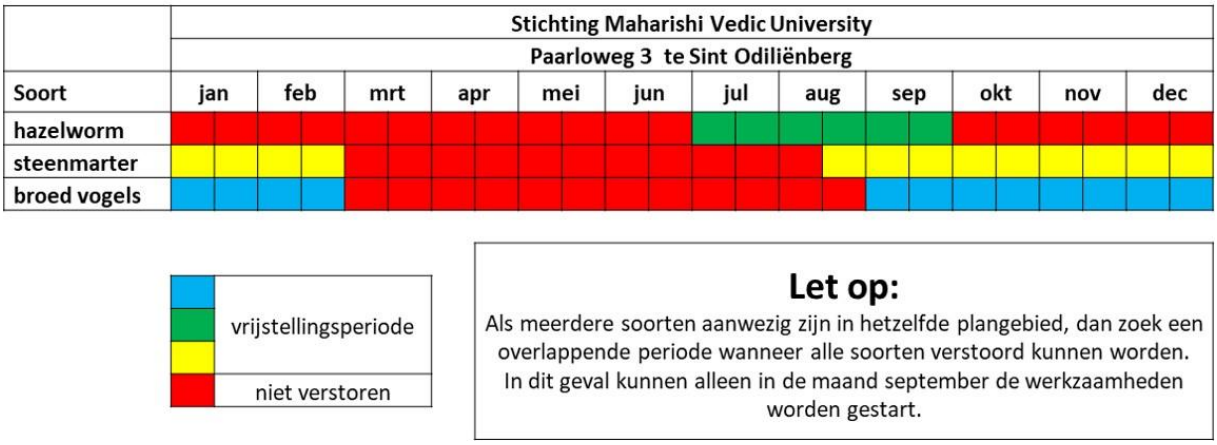
De vrijstellingsperiode Wnb van de steenmarter is in de periode 15 augustus tot en met februari (zie schema 5.2 en bijlage 8). Vindt de verwijdering van de begroeiing plaats buiten deze periode, dan is er een risico op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) artikel 3.10. In dat geval is een nader onderzoek naar de aanwezigheid van functioneel leefgebied van de steenmarter nodig. Wanneer de soort wordt vastgesteld, dan is een ontheffing Wnb nodig voor deze soort.

5.2.2 Hazelworm

De vrijstellingsperiode Wnb van de hazelworm is in de periode juli tot en met september (zie schema 5.2 en bijlage 8). Vindt de verwijdering van de begroeiing plaats buiten de vrijstellingsperiode, dan is er een risico op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) artikel 3.10. In dat geval is een nader onderzoek naar de aanwezigheid van functioneel leefgebied van de hazelworm nodig. Wanneer de soort wordt vastgesteld, dan is een ontheffing Wnb nodig voor deze soort.

5.2.3 Vogelsoorten nest beschermd in broedseizoen

De vrijstellingsperiode voor het verstoren of vernielen van nesten is in de periode september – februari. Vindt een bomenkap plaats tijdens het broedseizoen (maart tot en met augustus), dan is er een risico op het overtreden van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) artikel 3.1. In dat geval is een check naar de aanwezigheid van bezette nesten broedvogels nodig. Indien uit deze check blijkt dat gebruikte vogelnesten zullen worden verstoord, moet met de kap worden gewacht totdat de vogels zijn uitgebroed.

Schema 5.2 Overzicht van de vrijstellingsperiodes Wet natuurbescherming. Bij de vrijstellingsperiode gaat het om de periode waarin de werkzaamheden kunnen worden gestart en de vegetatie wordt verwijderd; dan vinden de verstoringen plaats. Als eenmaal is gestart in die periode dan kun je daarna doorwerken.

6. VERVOLGTRAJECT

6.1 NADER ONDERZOEK

Het advies is om de verstorende werkzaamheden zoals verwijdering van de begroeiing, uit te voeren in de overlapping van de vrijstellingsperiodes in de maand september, zie schema 5.2.

Als dat niet mogelijk is, dan is een nader onderzoek naar de steenmarter en/of de hazelworm aan de orde. Dit onderzoek ziet er als volgt uit:

- **Steenmarter**: plaatsing cameravallen (kan gehele jaar door), eenmalige controle camerabeelden en ophalen cameravallen (die bezoeken);
- **Hazelworm**: het neerleggen van platen die tijdens vijf veldbezoeken worden gecheckt in de periode april tot met september.

6.2 AANVRAAG ONTHEFFING

Er is een ontheffing Wnb artikel 3.10 lid 1b nodig voor de das. Dat betekent dat deze aangevraagd moet worden met een activiteitenplan. Hierin staat:

- alternatieven afweging;
- maatschappelijk belang;
- welke effecten optreden ten aanzien van de das en zijn burcht en de rest van zijn leefgebied;
- welke maatregelen worden genomen om schade te voorkomen of te verminderen, denk hierbij aan:
  - werken in de minst schadelijke periode van de das;
  - werkzaamheden zo veel mogelijk faseren in tijd en ruimte. Te denken valt om de aanleg van de moestuin, aanleg poel of aanplant van bomen en struiken als eerste uit te voeren, omdat dit een positief effect heeft op de functionaliteit van de dassenburcht;
  - indien van toepassing; geen werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopkomst uitvoeren binnen een straal van 20 meter van de dichtstbijzijnde toegang tot een dassenburcht;
  - indien van toepassing; geen werkzaamheden met grondberijdende voertuigen en machines binnen een straal van 20 meter van de dichtstbijzijnde toegang tot een dassenburcht;
  - Verbeteren habitat in bestaand leefgebied, zoals:
    - het aanleggen van extra lijnvormige beplantingen;
    - het aanleggen van (hoogstam)boomgaarden;
    - maatregelen nemen die zich richten op het bevorderen van de regenwormenstand zoals : beweiding door koeien, opbrengen van ruige stalmest en zorg dragen dat gras niet hoger is dan 5 centimeter rondom de dassenburcht, zodat de dassen voldoende regenwormen kunnen vangen.

Voor een ontheffing soortenbescherming geldt een beslistermijn van ca. 20 weken. Verwacht wordt dat in de ontheffing Wnb onder meer de volgende voorwaardes zullen worden vermeld:

- Een ecologisch werkplan moet worden opgesteld. Dit is een uitwerking van een activiteitenplan en de specifieke voorwaarden zoals genoemd in de verleende ontheffing.
- Hetgeen opgenomen in dit ecologisch werkplan dient te worden uitgevoerd; dit is de ecologische begeleiding welke wordt uitgevoerd door een deskundige (ecoloog). In de praktijk is dit onder andere de instructie en controle van de door de aannemer uit te voeren maatregelen.
- Als voorschrift in de ontheffing Wnb kan een plicht tot monitoring van het functioneren van de aangebrachte voorzieningen aan de orde zijn.

7. LITERATUUR

Aelmans Ruimte, Omgeving & Milieu BV, 26 april 2023. *Bestemmingsplan- onderdeel Toelichting - Paarloweg 3 Sint Odiliënberg Gemeente Roerdalen*, Ubachsberg Nederland: Aelmans Ruimte, Omgeving & Milieu BV.

BIJ12, 2017. *Kennisdocument Das Meles meles.* Versie 1.0 . Utrecht, Nederland: BIJ12.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur in Nederland 12.* Leiden, Nederland Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden.

Buggenum, van, H.J.M., Geraerds, R.P.G. & Lenders A.J.W. (red.). (2009). *Reptielen en amfibieën van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008.* Maastricht, Nederland: Stichting Natuurpublicaties Limburg.

Huizenga, C. et al., 2010. *Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007*. Maastricht, Nederland. Stichting Natuurpublicaties Limburg.

Hustings, F. et al, 2006. *Avifauna van Limburg*. Maastricht, Nederland: Stichting Natuurpublicaties Limburg.

Kaper, A., Muskens, G., 2006. *Steenmarters in en om het huis*. Roosendaal, Nederland: Stichting Landschapsbeheer Gelderland.

Provincie Limburg. *Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wnb in Limburg*, Provinciaal Blad Nr. 5634 (6 december 2017). Limburg.

Provincie Limburg. *Wijzigingsverordening Hoofdstuk 3 Natuur van de Omgevingsverordening Limburg 2014*. Provinciaal Blad Nr. 1845 (25 april 2017). Limburg.

Jagurdzija BSc E. (Ermin), 25 mei 2023. *Toelichting landschapsplan Paarloweg 3 Sint Odiliënberg Gemeente Roerdalen*. Nijmegen, Nederland, Pouderoyen en Tonnaer

Websites

National Databank Flora en Fauna (2012 - 2022). Natuurgegevens NDFF. Geraadpleegd 27 maart 2023, van www.ndff-ecogrid.nl.

https://www.netwerkgroenebureaus.nl/

Provincie Limburg. Kaarten en cijfers. Atlas Limburg. kaart van St Odiliënberg. Geraadpleegd 31 maart 2023 van https://portal.prvlimburg.nl/viewer/app/default

8. BIJLAGE 1 KADER WET NATUURBESCHERMING

8.1 ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LANDELIJK

8.1.1 Algemeen

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast. Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, in de Wet Natuurbescherming opgenomen zoals is omschreven in de paragrafen 6.1.2 t/m 6.1.5.

8.1.2 Vogelrichtlijn

Soorten van de Vogelrichtlijn: Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn:

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

8.1.3 Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd:

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

8.1.4 Nationaal beschermde soorten

Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

8.1.5 Wettelijke belangen

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna. Voor nationaal beschermde soorten geldt:
- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang. Zorgplicht Voor alle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (artikel 1.11). De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

8.2 ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LIMBURGSE INVULLING

De provincie Limburg heeft beleidsregels opgesteld in het document Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wnb in Limburg (6 december 2017, Limburg) voor soorten die beschermd zijn binnen de Vogelrichtlijn of bijlage onderdeel A bij de Wnb, te weten:

- De broedvogels zijn ingedeeld in de categorieën 1 t/m 4:
    - Hiervan is het nest van de vogelsoorten horende tot de categorieën 1 t/m 3 jaarrond beschermd (zie schema 7.1);
    - Categorie 4 zijn de nesten van plaats trouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats

verloren gaat, maar dusdanig kwetsbaar zijn dat de functionaliteit niet in het geding mag komen.

- Voor soorten in bijlage onderdeel A bij de Wnb geldt de Omgevingsverordening Limburg 2014 bijlage III bij paragraaf 3.8 “Vrijstelling dieren bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud” zijn soorten opgenomen waarvoor in Limburg een (gedeeltelijke) vrijstelling geldt (zie schema 7.2).
- Artikelen 4.3 en 4.4 lid 2: Soms is het voor de ontwikkeling erg moeilijk om een aanvullend onderzoek uit te voeren. Bijvoorbeeld als gezien de doorlooptijd die dit met zich mee brengt een toegekende subsidie komt te vervallen of veiligheidsaspecten er aan in de weg staan. In dergelijke omstandigheden zijn GS van mening dat er sprake is van een dermate uitzonderingssituatie dat de initiatiefnemer een ontheffingsaanvraag kan doen alsof de mogelijk aanwezige soorten daadwerkelijk aanwezig zijn. De initiatiefnemer moet in zo’n geval een aanpak overleggen waaruit blijkt voor welke soorten hij deze aanpak volgt, wat de maximaal verwachte dichtheden van de soorten zijn en welke maatregelen uitgevoerd gaan worden.

Nederlandse naam	Categorie vaste nesten
Boerenzwaluw	2
Boomvalk	3
Bosuil	2
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	2
Havik	3
Huismus	2
Huiszwaluw	2
Kerkuil	1
Oehoe	1
Ooievaar	2
Ransuil	3
Raaf	3
Rode wouw	3
Roek	1
Slechtvalk	2
Steenuil	1
Torenvalk	3
Wespendief	3
Zwarte wouw	3

Schema 8.1 jaarrond beschermde vogelnesten Wnb Beleidsregels Passieve Soortenbescherming.

Nederlandse naam	Periode vrijstelling
Aardmuis	gehele jaar
Bosmuis	gehele jaar
Bunzing	gehele jaar
Bruine kikker	gehele jaar
Dwergmuis	gehele jaar
Dwergspitsmuis	gehele jaar
Eekhoorn	maart- april en juli tot en met november
Egel	gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	gehele jaar
Gewone pad	gehele jaar
Haas	gehele jaar
Hazelworm	juli, augustus en september
Hermelijn	gehele jaar
Huisspitsmuis	gehele jaar
Kleine watersalamander	gehele jaar
Konijn	gehele jaar
Levendbarende hagedis	15 augustus tot en met 15 oktober
Meerkikker	gehele jaar
Middelste groene kikker	gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	gehele jaar
Ree	gehele jaar
Rosse woelmuis	gehele jaar
Steenmarter	15 augustus tot en met februari
Tweekleurige bosspitsmuis	gehele jaar
Veldmuis	gehele jaar
Vos	gehele jaar
Wezel	gehele jaar
Woelrat	gehele jaar

Schema 8.2 Vrijgestelde soorten provincie Limburg bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud volgens de Omgevingsverordening Limburg 2014.